

[Per Federspiel.]

indførelsen af et yderligere forsvarsvåben, nemlig ABM. Dette rejser en række problemer, som jeg ikke skal komme ind på, men lad mig blot nævne, at vi jo ikke her i Europa ville være særlig bekymrede, fordi Frankrig nægtede at deltage i en ikke-spredningsaftale og uforstyrret fortsatte opbygningen af sin egen atomslagstyrke, medens vi naturligvis ville se med nogen ængstelse på, at Sovjetkina og andre lande, hvis politik vi har mindre tillid til, udviklede deres eget atomvåben.

Men dertil kommer, at der er jo ingen af os, der ved, i hvilken retning og hvor hurtigt den tekniske udvikling og forskningen går på dette område. Det er vel ikke utænkeligt, at i løbet af 10 eller 20 år vil fremstillingen af atomvåben være lige så almindelig som fremstillingen af kanoner, og spørgsmålet er så, om spredningsforbuddet ikke vil blive et ganske underordnet led i den almindelige afrustning på alle områder. Ministeren siger nu, at spredningsforbuddet må have den højeste prioritet, og advarer mod at komplicere eller umuliggøre sagen ved krav om samtidig løsning af nedrustningsspørgsmålet. Men det kan vel tænkes, — og jeg vil gerne høre ministerens opfattelse af dette — at den umiddelbare virkning af en ikke-spredningsaftale ville være, vel at mærke hvis det var en effektiv ikke-spredningsaftale, at der opstod voksende krav til de konventionelle styrker, i hvert fald indtil man fandt frem til en langt højere grad af afspænding end den, vi nu kan iagttage. Det er mit partis opfattelse, at vi fra dansk side ganske selvfølgelig bør stille os velvilligt over for et spredningsforbud, men forbeholde os vor stilling, indtil vi har haft lejlighed til at studere de nærmere enkeltheder i den endelige aftale og vurdere dens konsekvenser både sikkerhedspolitisk og i henseende til den fredelige udvikling af atomenergien.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle enkelte bemærkninger om forholdet i Det mellemste Østen. Der siger ministeren jo — og det er forståeligt, så stærkt han personligt har været engageret i forholdet — at grundlaget for den våbenhvile, der nu hersker mellem Israel og de arabiske lande, først og fremmest var den fundamentale enighed, som kom til syne mellem de to supermagter i det

øjeblik, konflikten truede med at antage et større omfang. Jeg tror, det er en lidt kraftig forenkling. Balancen blev jo først tilvejebragt, efter at Israel havde tilintetgjort de arabiske landes militære slagkraft, og hvor to af disse lande i alt væsentligt var afhængige af russiske forsyninger med krigsmateriel. Det var altså i høj grad en sovjet-russisk interesse — for så vidt er det rigtigt, at den faldt sammen med den amerikanske og den almene interesse — men det var i første række en sovjetrussisk interesse, at kampen blev standset så hurtigt som muligt.

Jeg er enig med ministeren i hans betragtninger om, at det vel er tvivlsomt, om der kan tilvejebringes en løsning inden for FNs sikkerhedsråd. Der kan vedtages hvad man vil af beslutninger, men hvis ikke de to parter accepterer dem, så må nødvendigvis sikkerhedsrådet være ganske uden magtmidler til at gennemføre en endelig løsning. Jeg vil derfor tro, at det ville være mere realistisk at fastslå dette: at De Forenede Nationers eneste virkelige opgave må være at bringe parterne til forhandlingsbordet. Jeg bemærkede i åbningstalen, at statsministeren ligefrem opstillede et program for løsning af konflikten; jeg tror, man ud fra 20 års erfaringer med disse eksplosive forhold i Mellemøsten skal være ganske overordentlig varsom med at prøve at finde patentløsninger; der findes ingen anden løsning end at bringe parterne til forhandlingsbordet, og beklageligvis har der altså heller ikke vist sig anden løsning på den aktuelle konflikt end anvendelsen af våbenmagt.

Der er imidlertid ét punkt, som udenrigsministeren gik let hen over i sin redegørelse, og som også synes at være trådt helt i baggrunden i sikkerhedsrådets behandling af sagen, nemlig den meget betydelige virkning, som konflikten har på den øvrige verden gennem Suezkanalens lukning. Det har jo i forbindelse med sterlings devaluering været nævnt, at denne lukning af Suezkanalen i høj grad har bidraget til svækkelsen af den britiske valuta ved at påføre den britiske industri og britisk handel meget betydeligt forøgede omkostninger. Det må vel også være ministerens opfattelse, at kanalens åbning formentlig er et af de forhold, hvor Sovjetunionens og USA's interesser falder sammen, da de jo også er handelsnationer, der